ГІМНАСТИКА З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В МЕЖАХ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Очкалов Олександр

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Анотація. Актуальність теми дослідження зумовлена потребою посилення раннього професійного спрямування здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) в умовах компетентнісної модернізації вищої педагогічної освіти. Освітній компонент «Вступ до спеціальності» має ознайомчу й пропедевтичну функцію, оскільки формує первинні уявлення про зміст і логіку майбутньої професійної діяльності. У цьому контексті гімнастика з методикою викладання постає важливим складником фахової підготовки, що інтегрує руховий, методичний, організаційний і безпековий компоненти. Актуалізація її змісту на початковому етапі навчання сприяє формуванню в здобувачів стійкої мотивації до професії й усвідомлення вимог до діяльності вчителя фізичної культури. **Мета дослідження** – полягає в теоретичному обґрунтуванні значення гімнастики з методикою викладання як складника професійної підготовки здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) в межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності» та в аналізі результатів констатувального опитування здобувачів першого курсу щодо рівня їхньої обізнаності, особистісного ставлення й практичної готовності до опанування цього складника. **Методи:** аналіз і узагальнення науково-методичної літератури та нормативних документів, анкетування, методи описової статистики. **Результати роботи.**Теоретичний аналіз засвідчив, що гімнастика з методикою викладання має виражений пропедевтичний потенціал у структурі фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. За результатами опитування 20 здобувачів першого курсу встановлено перевагу середнього рівня інформаційно-знаннєвої обізнаності (2,15 бала), особистісно-орієнтовного прийняття

GYMNASTICS WITH TEACHING METHODS AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS WITHIN THE EDUCATIONAL COMPONENT «INTRODUCTION TO THE SPECIALTY»

Ochkalov Olecsandr

Abstract. The relevance of the research topic is due to the need to strengthen the early professional orientation of applicants for the specialty 014 Secondary Education (Physical Culture) in the context of the competency-based modernization of higher pedagogical education. The educational component «Introduction to the Specialty» has not only an introductory, but also a propaedeutic function, since it forms primary ideas about the content and logic of future professional activity. In this context, gymnastics with teaching methods appears as an important component of professional training, integrating motor, methodological, organizational and safety components. The actualization of its content at the initial stage of training contributes to the formation of stable motivation for the profession and awareness of the requirements for the activities of a physical education teacher in applicants. **The purpose of the study** is to theoretically substantiate the importance of gymnastics with teaching methods as a component of professional training of education seekers within the educational component «Introduction to the specialty» and to analyze the results of a survey of first-year students regarding their level of awareness, attitude and practical readiness to master this content. **Methods:** analysis and generalization of scientific and methodological literature and regulatory documents, questionnaires, descriptive statistics methods. **Results.**Theoretical analysis showed that gymnastics with teaching methods has a pronounced propaedeutic potential in the structure of professional training of a future

(2,05 бала) та практико-поведінкової готовності (2,10 бала). Отримані дані підтверджують доцільність цілеспрямованого включення змістових модулів із гімнастики до освітнього компонента «Вступ до спеціальності». **Висновки.** Гімнастика з методикою викладання є педагогічно доцільним складником раннього професійного становлення майбутнього вчителя фізичної культури. Її інтеграція до змісту «Вступу до спеціальності» сприяє формуванню у здобувачів первинного розуміння методики навчання вправ, вимог безпеки, організації занять і професійної відповідальності педагога. Результати констатувального етапу дослідження засвідчують потребу в подальшому розробленні методики поетапного введення цього змісту на першому році навчання.

Ключові слова: *гімнастика, методика викладання, професійна підготовка, вступ до спеціальності, здобувачі освіти.*

physical education teacher. According to the results of a survey of 20 first-year students, the prevalence of an average level of informational and cognitive awareness (2.15 points), personality-oriented acceptance (2.05 points) and practical and behavioral readiness (2.10 points) was established. The obtained data confirm the feasibility of purposeful inclusion of content modules on gymnastics in the educational component «Introduction to the specialty». **Conclusions.** Gymnastics with teaching methods is a pedagogically appropriate component of the early professional development of a future physical education teacher. Its integration into the content of «Introduction to the specialty» contributes to the formation of an initial understanding of the methodology of teaching exercises, safety requirements, organization of classes and professional responsibility of the teacher among applicants. The results of the ascertaining stage of the study indicate the need for further development of a methodology for the phased introduction of this content in the first year of study.

Keywords: *gymnastics, teaching methods, professional training, entry to the specialty, applicants.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах реформування вищої педагогічної освіти в Україні, впровадження компетентнісного підходу та посилення вимог до професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури особливої ваги набуває проблема раннього професійного спрямування здобувачів освіти. Важлива роль у цьому процесі належить освітньому компоненту «Вступ до спеціальності», що забезпечує первинне ознайомлення здобувачів із сутністю майбутньої професії, її суспільним значенням, функціональними обов'язками вчителя, структурою фахової підготовки та місцем окремих навчальних дисциплін у системі професійного становлення. Нормативне підґрунтя такої підготовки визначається Законом України «Про фізичну культуру і спорт», Державним стандартом базової середньої освіти та професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» [4, 5, 6].

У структурі фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури важливе місце посідає гімнастика з методикою викладання. Її значення зумовлюється тим, що гімнастика є дієвим засобом фізичного виховання й формує методичне мислення, технічну точність, організаційну культуру, вимоги до

безпеки, уміння демонструвати рухові дії, пояснювати техніку виконання вправ, здійснювати страховку й допомогутощо. Саме через цей освітній зміст здобувачі освіти рано усвідомлюють, що професія вчителя фізичної культури потребує фізичної підготовленості й високого рівня методичної, комунікативної та педагогічної готовності [7, 8, 9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових праць засвідчує, що різні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури активно розробляються вченими.С. Бабюк обґрунтовує значення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи та доводить необхідність поєднання теоретичних знань і практичної готовності до організації здоров'язбережувальної діяльності школярів [1]. Г. Грибан, І. Мичка, А. Гарлінська й інші науковці акцентують увагу на формуванні комунікативної компетентності майбутніх учителів фізичної культури як невід'ємної передумови результативного освітнього процесу [2]. О. Котова розглядає професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури до роботи в Новій українській школі та підкреслює важливість інтеграції фахових, методичних і ціннісних компонентів у змісті освітньої програми [3].

Окрему групу становлять дослідження, присвячені безпосередньо гімнастиці та методиці її викладання. О. Стасенко у своїх працях наголошує, що методика викладання гімнастики є однією з провідних навчальних дисциплін у системі підготовки майбутніх учителів фізичної культури, оскільки саме вона забезпечує оволодіння алгоритмами навчання вправ, формує професійно-методичну майстерність, здатність до організації занять та оцінювання рухової діяльності здобувачів освіти [7]. Положення цих праць змістовно корелює з працею О. Худолія, у якій розкрито методику планування навчальної роботи з гімнастики в школі, сформульовані основні вимого до впорядкування документації тощо [10].

Попри значну кількість досліджень, недостатньо висвітленим залишається питання пропедевтичного потенціалу гімнастики з методикою викладання саме в межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності». На початковому етапі навчання здобувачі першого курсу ще не завжди усвідомлюють роль окремих фахових дисциплін у майбутній професії, часто ототожнюють її лише зі спортивною діяльністю або загальною фізичною підготовкою. Тому включення змістових елементів гімнастики з методикою викладання до «Вступу до спеціальності» сприяє формуванню початкових професійних уявлень, посиленню мотивації до навчання й усвідомленню методичної сутності майбутньої педагогічної діяльності.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні значення гімнастики з методикою викладання як складника професійної підготовки здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) в межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності» та в аналізі результатів констатувального опитування здобувачів першого курсу щодо рівня їхньої

обізнаності, особистісного ставлення й практичної готовності до опанування цього складника.

Матеріал і методи дослідження. *Учасники.*У констатувальному опитуванні взяли участь 20 здобувачів першого курсу спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,м. Лубни, Україна.

Організація дослідження та статистичний аналіз. У дослідженні використано методи аналізу й узагальнення науково-методичної літератури, нормативно-правових документів, анкетування та статистичної обробки даних опитування. Для виявлення початкового рівня уявлень здобувачів про значення гімнастики з методикою викладання було розроблено анкету, що охоплювала три взаємопов'язані блоки: інформаційно-знаннєвий, особистісно-орієнтовний і практико-поведінковий. Кожний блок містив по два запитання з трьома варіантами відповіді. Для кількісної інтерпретації результатів відповіді умовно оцінювалися за трирівневою шкалою: варіант «а» – 3 бали, «б» – 2 бали, «в» – 1 бал.

Результати дослідження. Теоретичний аналіз надає підстави стверджувати, що освітній компонент «Вступ до спеціальності» повинен забезпечувати не лише ознайомлення здобувачів зі структурою освітньої програми, а й створювати умови для первинного професійного самовизначення. Саме тому до його змісту доцільно включати ті теми, що безпосередньо демонструють майбутню логіку фахової діяльності. Гімнастика з методикою викладання у цьому контексті має особливу цінність, оскільки відразу показує інтегрованість рухової, методичної, комунікативної та безпекової підготовки. Ознайомлення з її основами дає змогу здобувачам зрозуміти значення термінології, техніки виконання вправ, поетапності навчання рухових дій, організації допомоги й страховки, а також педагогічного показу.

Суттєвим є й те, що вивчення гімнастики з методикою викладання вже на першому курсі сприяє формуванню мотиваційно-ціннісного ставлення до професії вчителя фізичної культури. Здобувачі поступово усвідомлюють, що майбутня професійна діяльність вимагає вміння керувати групою, дбати про безпеку, чітко пояснювати, коригувати помилки, аналізувати рухові дії та будувати освітній процес відповідно до вікових особливостей учнів. У такий спосіб формується не лише інтерес до фаху, а й розуміння відповідальності та методичної культури педагога.

Результати констатувального опитування засвідчили, що в інформаційно-знаннєвому блоці 35 % здобувачів повністю розуміють роль гімнастики з методикою викладання у професійній підготовці, 45 % – розуміють її частково, 20 % – не розуміють достатньою мірою. Водночас, 40 % респондентів вважають доцільним вивчення основ гімнастики вже в межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності», 40 % оцінюють це як частково доцільне, а 20 % – як недоцільне. Таким чином, за цим блоком переважає середній рівень обізнаності, що свідчить

про потребу в подальшому цілеспрямованому роз'ясненні професійного значення цього змістового напряму.

В особистісно-орієнтовному блоці 30 % опитаних виявили виражений інтерес до тематики гімнастики з методикою викладання, 50 % оцінили свій інтерес як частковий, а 20 % зазначили, що ця тематика не викликає особливого інтересу. На запитання щодо впливу ознайомлення з основами гімнастики на усвідомлення значущості професії вчителя фізичної культури 30 % респондентів відповіли, що такий вплив є суттєвим, 45 % – що він виявляється частково, 25 % – що майже не впливає. Отже, особистісне прийняття гімнастики як важливого складника професійної підготовки перебуває на етапі становлення й також характеризується середнім рівнем.

Аналіз відповідей практико-поведінкового блоку показав, що 35 % здобувачів готові повною мірою брати участь у практичних заняттях, пов'язаних із демонстрацією та вивченням гімнастичних вправ, 45 % – готові частково, 20 % – не готові. Щодо перспективи використання елементів гімнастики у професійній діяльності, 30 % опитаних відповіли позитивно, 50 % вказали, що готові до цього,за умови належної підготовки, 20 % поки не готові. Результати дослідженнясвідчать про наявність позитивного потенціалу, однак практична орієнтація здобувачів ще не є достатньо стійкою та вимагає спеціально організованої методичної роботи (рис. 1).

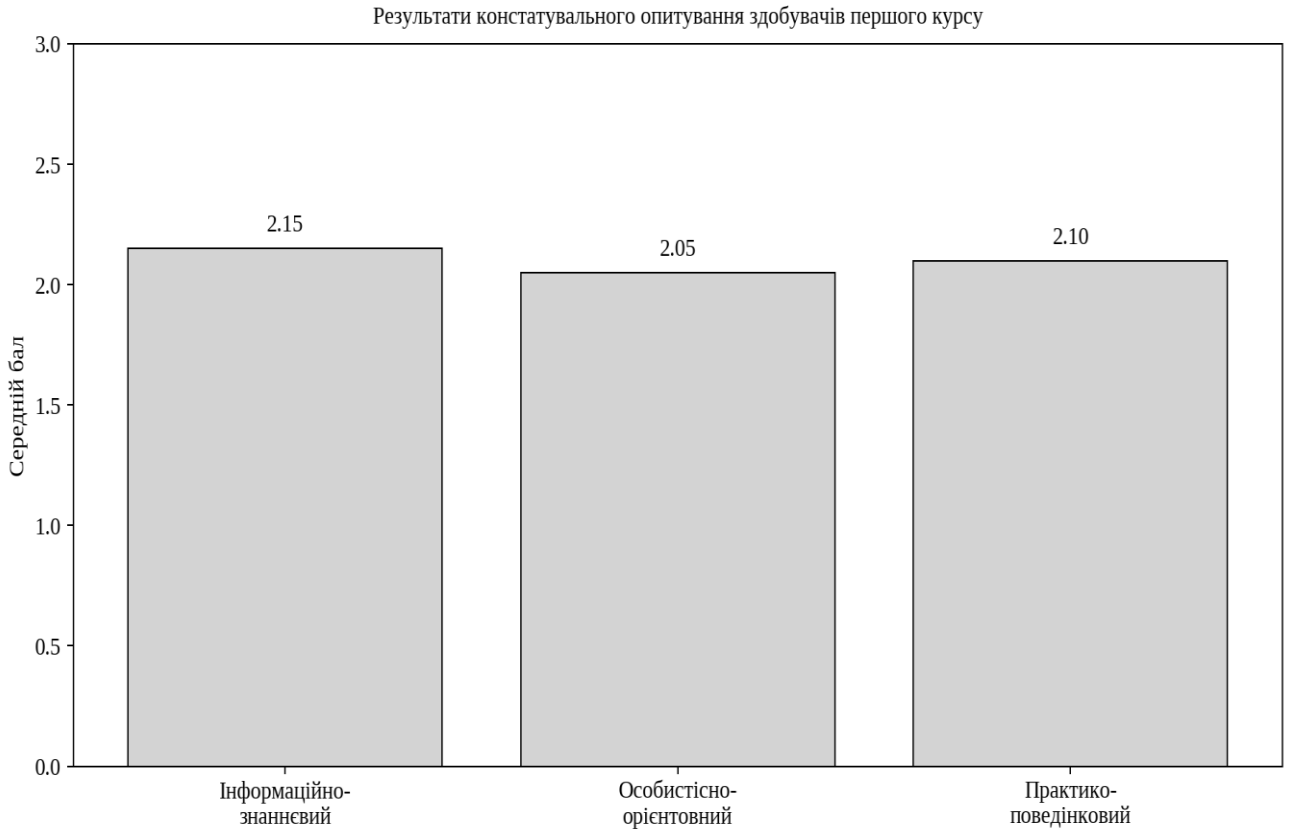

Рис. 1. Середні показники за блоками констатувального опитування

Узагальнення результатів констатувального зрізу за трьома блоками надало змогу визначити такі середні показники: інформаційно-знаннєвий блок – 2,15 бала, особистісно-орієнтовний – 2,05 бала, практико-поведінковий – 2,10 бала з максимально можливих 3 балів. Отже, загальний рівень обізнаності, особистісного прийняття й практичної готовності здобувачів першого курсу щодо значення гімнастики з методикою викладання можна оцінити як середній. Такий рівень є закономірним для початкового етапу фахової підготовки, однак він чітко вказує на потребу в системній роботі з професійного орієнтування, методичного ознайомлення та формування ціннісного ставлення до майбутньої професії (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнені результати опитування здобувачів першого курсущодо значення гімнастики з методикою викладанняв межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності»

Блок анкети	Середній бал	Рівень	Інтерпретація
Інформаційно-знаннєвий	2,15	Середній	Потребує поглиблення професійних уявлень
Особистісно-орієнтовний	2,05	Середній	Потребує посилення мотивації й усвідомлення значущості
Практико-поведінковий	2,10	Середній	Потребує розширення практичної готовності

На нашу думку, інтеграція гімнастики з методикою викладання до змісту освітнього компонента «Вступ до спеціальності» має реалізовуватися через короткі професійно орієнтовані модулі, ознайомлення з базовою термінологією, аналіз фрагментів занять, моделювання елементів пояснення й показу, розгляд типових помилок під час виконання вправ, а також обговорення питань безпеки, страховки й допомоги. Доцільним є використання навчальних ситуацій, рефлексивних завдань та елементів педагогічного спостереження. Такий підхід дозволить перевести здобуті уявлення зі сфери загального інтересу в сферу усвідомленого професійного самовизначення.

Узагальнення теоретичних положень і результатів анкетування надає підстави стверджувати, що гімнастика з методикою викладання має бути представлена у змісті освітнього компонента «Вступ до спеціальності» як важливий засіб раннього професійного орієнтування, формування мотивації до педагогічної діяльності й усвідомлення методичної сутності майбутньої професії [8, 10].

Дискусія. Одержані результати підтверджують, що включення змістових елементів гімнастики з методикою викладання до освітнього компонента «Вступ до спеціальності» має не формальний, а системоутворювальний характер. На першому курсі здобувачі починають усвідомлювати, що майбутня професія вчителя фізичної культури передбачає належний рівень рухової підготовленості й володіння методикою навчання, педагогічним показом, страховкою, організацією групи та дотриманням правил безпеки. Саме тому пропедевтичне ознайомлення з основами гімнастики є важливим для формуванняреального розуміння професії вже на початковому етапі навчання.

Середній рівень показників за всіма трьома блоками опитування свідчить, з одного боку, про наявність позитивного потенціалу, а з іншого – пронедостатню сформованість цілісного уявлення про професійну значущість дисципліни, що узгоджується з положеннями досліджень, у яких наголошується на необхідності поєднання предметно-методичної, комунікативної та ціннісної складових у підготовці майбутнього вчителя фізичної культури. У цьому контексті саме освітній компонент «Вступ до спеціальності» може виконувати функцію первинного методичного орієнтира, що забезпечує перехід від загального інтересу до спорту до усвідомленого професійного самовизначення.

Важливо, що результати дослідження корелюють з європейськими підходами до професійної підготовки вчителя фізичного виховання, де підкреслюється значення практичної спрямованості, оновлення методики та модернізації викладання гімнастики в шкільному середовищі [11, 14].

Водночас історико-педагогічні праці засвідчують сталість виховного потенціалу гімнастики в європейській освітній традиції [12, 13]. Це надає підстави розглядати гімнастику з методикою викладання не лише як окрему навчальну дисципліну, а й як важливий засіб професійної ідентифікації майбутнього фахівця.

Висновки. Отже, гімнастика з методикою викладання посідає важливе місце в системі професійної підготовки здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) та має виражений пропедевтичний потенціал у межах освітнього компонента «Вступ до спеціальності». Її зміст забезпечує первинне усвідомлення логіки майбутньої педагогічної діяльності, значення методики навчання вправ, вимог до безпеки й організаційної культури вчителя.

Результати констатувального опитування засвідчили переважно середній рівень обізнаності, особистісного прийняття та практичної готовності першокурсників до опанування цього складника, що підтверджує необхідність цілеспрямованого посилення професійно орієнтованого змісту, аналізу педагогічних ситуацій, вправ на пояснення й показ і спеціально організованої рефлексії.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в розробленні та експериментальній перевірці методики інтеграції змісту гімнастики з методикою викладання в освітній компонент «Вступ до спеціальності», а також у вивченні її

впливу на динаміку мотиваційного, когнітивного та практичного компонентів професійного становлення здобувачів освіти.

Список літературних джерел:

1. Бабюк С. П. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2018. Вип. 25(1). С. 8–12. URL: https://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/150914.
2. Грибан Г. П., Мичка І. В., Гарлінська А. М., Солодовник О. В., Чайка Ю. Ю., Пилипчук П. Б., Денисовець А. П. Формування комунікативної компетентності в майбутніх учителів фізичної культури під час освітнього процесу. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2022. Вип. 4(149). С. 43–46. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.4(149).10
3. Котова О. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до роботи в Новій українській школі. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. 2022. № 1(28). С. 97-103. https://doi.org/10.33842/22195203-2023-29-97-103.
4. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України; Стандарт, Вимоги від 30.09.2020 № 898. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/898-2020-п.
5. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity
6. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3808-12
7. Стасенко О. А. Методична майстерність

References

1.Babiuk, S. P. (2018). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do ozdorovchoi roboty [Professional training of future physical education teachers for health-improving work]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka – Pedagogical Education: Theory and Practice*, 25(1), 8–12. Retrieved from https://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/150914 [in Ukrainian].
2.Hryban, H. P., Mychka, I. V., Harlinska, A. M., Solodovnyk, O. V., Chaika, Yu. Yu., Pylypchuk, P. B., & Denysovets, A. P. (2022). Formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti v maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury pid chas osvitnoho protsesu [Formation of communicative competence in future physical education teachers during the educational process]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 15 – Scientific Journal of Ukrainian State Mykhailo Drahomanov University. Series 15*, 4(149), 43–46. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.4(149).10 [in Ukrainian].
3.Kotova, O. V. (2022). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do roboty v Novii ukrainskii shkoli [Professional training of future Ukrainian School]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seriia: Pedahohika – Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 1(28), 97–103. https://doi.org/10.33842/22195203-2023-29-97-103 [in Ukrainian].
4.Pro deiaki pytannia derzhavnykh standartiv povnoi zahalnoi serednoi osvity: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.09.2020 № 898 [On some issues of state standards of complete general secondary education: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 30, 2020, No. 898]. *Verkhovna Rada Ukrainy*.

студентів факультетів фізичного виховання як майбутніх фахівців у сфері викладання гімнастики. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. № 3К(176). С. 454–457. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K(176).100.

8. Стасенко О. А., Балашов Д. І. Методика викладання гімнастики як навчальна дисципліна у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2025. Вип. 3К(188).С. 288-291. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).67.

9. Хіміч В. Л., Омельчук М. В. Вплив професійної майстерності фахівця з фізичного виховання на результати у спортивній гімнастиці. PhysicalCultureandSport: ScientificPerspective. 2025. № 1(1). С. 357–365. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).48.

10. Худолій О. М. Методика планування навчальної роботи з гімнастики в школі. Теорія та методика фізичного виховання. 2008. № 9. С. 19–35. https://doi.org/10.17309/tmfv.2008.9.454.

11. Guła-Kubiszewska, H., Lewandowski, M., & Starościak, W. (2011). Przygotowanie studentów AWF we Wrocławiu do pełnienia funkcji nauczyciela wychowania fizycznego [Preparation of students of the University School of Physical Education in Wrocław to perform the function of a physical education teacher]. *Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu*, 35, 40–44. Retrieved from https://bazhum.muzhp.pl/journals/673/issues/25705 [in Polish].

12. Ledniowski, K. (2019). Powstanie i działalność wychowawcza Towarzystwa Gimnastycznego «Sokół» na przełomie XIX i XX wieku w Galicji [The establishment and educational activity of the Gymnastic Society "Sokół" at the turn of the 19th and 20th

Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/go/898-2020-п [in Ukrainian].

physical education teachers for work in the New

5.Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity»: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 29.08.2024 № 1225 [On approval of the professional standard "Teacher of a general secondary education institution": Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine of August 29, 2024, No. 1225]. Retrieved from https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity [in Ukrainian].

6.Pro fizychnu kulturu i sport: Zakon Ukrainy vid 24.12.1993 № 3808-XII [Law of Ukraine "On Physical Culture and Sport" of December 24, 1993, No. 3808-XII]. *Verkhovna Rada Ukrainy – Verkhovna Rada of Ukraine*. Retrieved from [in Ukrainian].

7.Stasenko, O. A. (2024). etodychna maisternist studentiv fakultetiv fizychnoho vykhovannia yak maibutnikh fakhivtsiv u sferi vykladannia himnastyky [Methodological mastery of students of physical education faculties as future specialists in the field of teaching gymnastics]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 15 – Scientific Journal of Ukrainian State Mykhailo Drahomanov University. Series 15*, 3K(176), 454–457. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K(176).100 [in Ukrainian].

8.Stasenko, O. A., & Balashov, D. I. (2025). Metodyka vykladannia himnastyky yak navchalna dystsyplina u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Methods of teaching gymnastics as an academic discipline in the professional training of future physical education teachers]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho*

centuries in Galicia]. *Polska Myśl Pedagogiczna*, 5(5), 291–311. https://doi.org/10.4467/24504564PMP.19.016.11111 [in Polish].

13. Staroń, R. (2015). Dokształcanie zawodowe krakowskich nauczycieli wychowania fizycznego ze szkół średnich ogólnokształcących w latach 1918–1939 [Professional development of Kraków physical education teachers from general secondary schools in 1918–1939]. *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna*, 14(1), 45–59. Retrieved from http://dlibra.bg.ajd.czest.pl:8080/dlibra/docmetadata?id=3019&from=publication [in Polish].

14.Vorálková, J., Novotná, V., & Šimůnková, I. (2013). Gymnastic Game as an Incentive to Modernize Teaching of Gymnastics in Physical Education at Schools. *Studia Sportiva*, 7(2), 111–116. https://doi.org/10.5817/StS2013-2-13 [in English].

derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 15 – Scientific Journal of Ukrainian State Mykhailo Drahomanov University. Series 15, 3K(188), 288–291. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).67 [in Ukrainian].

9.Khimich, V. L., & Omelchuk, M. V. (2025). Vplyv profesiinoi maisternosti fakhivtsia z fizychnoho vykhovannia na rezultaty u sportyvnii himnastytsi [The influence of professional skills of a physical education specialist on results in artistic gymnastics]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1(1), 357–365. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).48 [in Ukrainian].

10.Khudolii, O. M. (2008). Metodyka planuvannia navchalnoi roboty z himnastyky v shkoli [Methods of planning educational work in gymnastics at school]. *Teoriia ta metodyka fizychnoho vykhovannia – Theory and Methods of Physical Education*, (9), 19–35. https://doi.org/10.17309/tmfv.2008.9.454 [in Ukrainian].

11.Guła-Kubiszewska, H., Lewandowski, M., & Starościak, W. (2011). Przygotowanie studentów AWF we Wrocławiu do pełnienia funkcji nauczyciela wychowania fizycznego [Preparation of students of the University School of Physical Education in Wrocław to perform the function of a physical education teacher]. *Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu – Scientific Studies of the University School of Physical Education in Wrocław*, 35, 40–44. Retrieved from https://bazhum.muzhp.pl/journals/673/issues/25705 [in Polish].

12. Ledniowski, K. (2019). Powstanie i działalność wychowawcza Towarzystwa Gimnastycznego «Sokół» na przełomie XIX i XX wieku w Galicji [The establishment and educational activity of the Gymnastic Society "Sokół" at the turn of the 19th and 20th centuries in Galicia].

Polska Myśl Pedagogiczna – Polish Pedagogical Thought, 5(5), 291–311. https://doi.org/10.4467/24504564PMP.19.016.11111 [in Polish].

13.Staroń, R. (2015). Dokształcanie zawodowe krakowskich nauczycieli wychowania fizycznego ze szkół średnich ogólnokształcących w latach 1918–1939 [Professional development of Kraków physical education teachers from general secondary schools in 1918–1939]. *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna – Scientific Works of Jan Długosz Academy in Częstochowa. Physical Culture*, 14(1), 45–59. Retrieved from http://dlibra.bg.ajd.czest.pl:8080/dlibra/docmetadata?id=3019&from=publication [in Polish].

14.Vorálková, J., Novotná, V., & Šimůnková, I. (2013). Gymnastic Game as an Incentive to Modernize Teaching of Gymnastics in Physical Education at Schools. *Studia Sportiva*, 7(2), 111–116. https://doi.org/10.5817/StS2013-2-13 [in English].

Отримано /Received 14.04.2026
Прийнято до друку/ Accepted 28.04.2026
Опубліковано / Published 29. 05.2026

DOI: 10.31652/2071-5285-2026-21(40)-83-93

Відомості про авторів:
Очкалов О. Ф.; orcid.org/0000-0001-7336-7573; ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу Creative Commons Attribution License